

Aan
de gemeenteraad

Datum 25 januari 2022
Zaaknummer 2022-0007240
Betreft Vaststellen Verordening op de gemeentelijke
adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Dordrecht

Vergadering van
Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Juridisch Planologisch Advies
Auteur: Dirk van de Rijdt
E-mail: dh.van.de.rijdt@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Dirk van de Rijdt
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Dordrecht vast te stellen.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De raad is bevoegd een adviescommissie in te stellen en de leden daarvan te benoemen. In de verordening legt de raad vast in welke gevallen het college advies van de commissie kan of moet vragen en in welke vorm.

Wat is het doel?

Een belangrijk doel van de Omgevingswet is het bereiken van een goede omgevingskwaliteit (artikel 1.3 van de wet). Daarbij gaat het om het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Gemeenten hebben een grote vrijheid in de wijze waarop zij het doel van een goede omgevingskwaliteit willen bereiken. Dat geldt ook voor de rol van de gemeentelijke adviescommissie daarbij. Een adequate invulling van de taak en de werkwijze van deze commissie draagt bij aan het doel van een goede omgevingskwaliteit en een goede kwaliteitsadvisering over de fysieke leefomgeving.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Met het vaststellen van de verordening wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om een adviescommissie in te stellen die gaat adviseren over de aanvragen omgevingsvergunning voor rijksmonumentenactiviteiten. Het voorstel is om daarbij zoveel mogelijk de huidige werkwijze en samenstelling van de Welstands- en monumentencommissie te behouden. De verordening voorziet tevens in de voortzetting van de huidige werkwijze en samenstelling van de Welstands- en monumentencommissie als het gaat om activiteiten die geen betrekking hebben op rijksmonumenten: de omgevingsvergunningen voor bouwen en de vergunning op grond van de Erfgoedverordening.

De verordening biedt daarnaast de mogelijkheid voor beleidsvernieuwing ten aanzien van de kwaliteitsadvisering onder de Omgevingswet. Zo biedt de verordening de raad de mogelijkheid om naast de disciplines cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorie, restauratiearchitectuur,

landschap, stedenbouw en architectuur andere disciplines toe te voegen, bijvoorbeeld een adviseur groenblauw of het aanwijzen van een stadsbouwmeester. In dit voorstel is er voor gekozen deze beleidsvernieuwing nog niet inhoudelijk uit te werken maar de mogelijkheid daartoe in toekomst al wel in de verordening op te nemen. Op die manier kan de raad bij toekomstige voorstellen tot wijziging van het omgevingsplan ook de rol en samenstelling van de commissie bepalen.

Voor de benoeming en samenstelling van de nieuwe commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit is in de verordening bepaald dat de bestaande leden van de Welstands- en Monumentencommissie zonder aparte benoemingsbesluiten overgaan naar de nieuwe commissie. De leden van de Welstands- en monumentencommissie hebben op dit moment een aanstelling van drie jaar, met de mogelijkheid voor de raad om deze met drie jaar te verlengen. Deze termijn wordt ook onder de nieuwe verordening overgenomen. Dat betekent dat twee leden die nu bezig zijn aan hun tweede termijn per 1 mei 2023 vervangen moeten worden. Het lidmaatschap van de andere leden kan desgewenst door de raad verlengd worden. Voor 1 mei 2023 zal de raad gevraagd worden hierover een besluit te nemen.

Tot slot voorziet de verordening in overgangsrecht voor monumenten- en omgevingsvergunningen. Als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aanvraag om een besluit is ingediend, blijft het oude recht, met betrekking tot de Welstands- en Monumentencommissie van kracht. Wel is in dit geval de nieuwe commissie Ruimtelijke Kwaliteit bevoegd een advies uit te brengen.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

De Omgevingswet biedt de raad de mogelijkheid om nu al te kiezen voor een beleidsvernieuwing van de kwaliteitsadvisering met een andere rol en samenstelling van de adviescommissie. Wij hebben er voor gekozen deze discussie over de samenstelling van de commissie niet gelijktijdig met deze verordening aan de raad voor te leggen. Wij stellen voor deze inhoudelijke discussie door te schuiven tot het moment waarop ook het omgevingsplan voor de onderdelen erfgoed en welstand aan de raad wordt voorgelegd. Dit geldt met name voor de mogelijkheid om de deskundigheid in de commissie uit te breiden met andere disciplines, zoals de discipline groenblauw. Als de raad daar nu al voor zou kiezen is het ook noodzakelijk te bepalen welke type bouwactiviteiten voor groenblauwe toetsing in aanmerking komen en daar een toetsingskader voor te ontwikkelen vergelijkbaar aan de Welstandsnota. Om die reden wordt voorgesteld de discussie over beleidsvernieuwing pas te voeren als ook de voorstellen tot wijziging van het omgevingsplan voorliggen.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De vaststelling van de verordening betreft een interne organisatorische aangelegenheid die zich niet direct richt tot burgers en geen wijziging van beleid beoogd. Op grond van van de Participatie- en inspraakverordening is geen formeel inspraak- of participatieprocedure voorgeschreven.

In de voorbereiding van deze verordening is op 14 september 2021 de raadscommissie Fysiek geconsulteerd. Daarbij zijn door diverse partijen vragen gesteld over de invloed van de gemeenteraad op de samenstelling van de commissie, de uitbreiding met een commissielid groenblauw en de aanstelling van de stadsbouwmeester. De uitkomsten van deze consultatie worden meegenomen in de voorstellen tot wijziging van het omgevingsplan voor de onderdelen erfgoed en welstand zoals die komende periode aan de raad worden voorgelegd. Het verslag van de consultatie is als bijlage bij dit voorstel opgenomen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

De raadsbesluiten tot vaststelling van de Erfgoedverordening en de Bouwverordening (hoofdstuk IX) waarin de huidige advisering voor de Welstands- en monumentencommissie is geregeld.

Hoe wordt dit betaald?

Niet van toepassing.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Nadat de verordening is vastgesteld zal deze in werking treden zodra ook de Omgevingswet in werking treedt.

Voor erfgoed en welstand worden daarnaast de eerste wijzigingen van het omgevingsplan voorbereid. Het voorstel zal dan zijn om ook deze verordening te laten opgaan in het omgevingsplan zodat de regels over kwaliteitsadvisering in één juridische regeling samen worden gebracht. De planning is de nieuwe omgevingsplanregels voor erfgoed nog dit jaar aan de raad

voor te leggen. Het betreft dan een samenvoeging van de regels die nu nog opgenomen zijn in de Erfgoedverordeningen, diverse bestemmingsplannen en deze verordening. De omgevingsplanregels voor welstand volgen daarna in 2023.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 25 januari 2022 inzake Vaststellen Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Dordrecht ;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet;

gelet op de Omgevingswet

In de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 juli 2022 in werking gaat treden, zijn voor de advisering over monumenten en welstand de volgende bepalingen van belang:

- Gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen de taken en bevoegdheden van de huidige Welstands- en monumentencommissie.
- De Omgevingswet (artikel 17.9) verplicht een gemeente met rijksmonumenten om gelijktijdig met het in werking treden van de Omgevingswet een gemeentelijke adviescommissie in te stellen die adviseert over omgevingsvergunningen voor rijksmonumenten. Bij het in werking treden van de Omgevingswet moet de nieuwe gemeentelijke adviescommissie ingesteld zijn en moeten de leden benoemd zijn door de gemeenteraad. Indien nodig kunnen ook de andere adviseurs ingesteld worden.
- De raad kan de adviescommissie laten adviseren bij aanvragen omgevingsvergunningen voor andere activiteiten dan rijksmonumenten en bij het ontwikkelen van nieuw beleid dat ziet op de fysieke leefomgeving.
- Het overgangsrecht van de Omgevingswet regelt dat alle bouwplannen die niet vergunningvrij zijn of die niet gelegen zijn in een welstandsvrij gebied moeten voldoen aan redelijke eisen van welstand. De Erfgoedverordening met de adviesverplichting voor de Welstands- en monumentencommissie blijft ook van toepassing. Alleen door een wijziging van het omgevingsplan kan de raad beslissen over een ander adviesstelsel.
- De huidige welstandsnota valt straks onder het overgangsrecht (artikel 4.114, lid 1 van de Invoeringswet Omgevingswet) en vraagt bij voortzetting van het huidige adviesstelsel geen nadere besluitvorming van de raad. Nadat de Omgevingswet in werking is getreden, is de welstandsnota een beleidsregel, als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.
- In het besluit van de raad tot instelling van de nieuwe commissie op basis van artikel 17.9 Ow, moet worden aangegeven hoe de overgang van de advisering op grond van de Woningwet en de Erfgoedwet/Monumentenwet 1988 naar de Omgevingswet is geregeld.

Door het vaststellen van de verordening legt de raad vast in welke fase van de beleidscyclus de commissie een rol kan of moet vervullen als het gaat om collegebesluiten en beleidsontwikkeling. In de fase van beleidsontwikkeling biedt de verordening de mogelijkheid voor het college om advies in te winnen van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit. In de fase van uitwerking is advies verplicht voor de meeste omgevingsvergunningen bouwen en monumenten. In de fase van evaluatie en monitoring verplicht de verordening tot jaarlijkse evaluatie zodat de raad per jaar kan nagaan of bijsturing wenselijk is.;

b e s l u i t :

de Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Dordrecht vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van

Bijlagen

1. Verordening op de Adviescie Ruimtelijke kwaliteit